

Конвенция за трансграничните въздействия на промишлените аварии

ПРЕАМБЮЛ

Страните по настоящата Конвенция,

Осъзнавайки особената важност, в интерес на настоящите и бъдещите поколения, на защита на човека и опазването на околната среда от въздействията на промишлените аварии,

Признавайки важността и неотложността на предотвратяването на сериозните неблагоприятни въздействия от промишлените аварии върху човека и околната среда и насърчавайки всички мерки, които стимулират рационалното, икономическото и ефикасно използване на мерките за предотвратяване, подготовка и реагиране, осигуряващи екологосъобразно и устойчиво икономическо развитие,

Вземайки предвид факта, че въздействията от промишлените аварии могат да се разпространяват отвъд държавните граници и изискват сътрудничество между страните,

Потвърждавайки необходимостта от насърчаване на активното международно сътрудничество между заинтересованите страни преди, по време и след възникването на аварията, с цел подобряване на съответните политики и укрепване и координиране на дейностите на всички съответни нива с цел насърчаване на предотвратяването, подготовката и реагирането на трансграничните въздействия на промишлените аварии,

Отбелязвайки важността и ползността на двустранните и многостранните споразумения за мерките по предотвратяване, подготовка и реагиране на трансграничните въздействия на промишлените аварии,

Осъзнавайки ролята, която играе Икономическата комисия за Европа (ИКЕ) на Организацията на обединените нации в тази връзка и припомняйки, *inter alia*, Кодексът относно ръководството при аварийно замърсяване на трансграничните вътрешни води на ИКЕ и Конвенцията относно оценката на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст,

Отчитайки съответните разпоредби на Окончателния акт на Конференцията по сигурността и сътрудничеството в Европа (КССЕ), Заключителния документ от Виенската среща на представителите на страните, участващи в КССЕ и резултата от Срещата в София на КССЕ относно опазването на околната среда, както и съответните дейности и механизми на Програмата на Организацията на обединените нации по околната среда (ПООНОС) и по-специално програмата АПЕЛЛ (APELL), на Международната организация по труда (МОТ) и по-специално Кодекса относно практиката по предотвратяване на големи промишлени аварии и други документи на свързани международни организации,

Отчитайки съответните разпоредби на Декларацията на Конференцията на Организацията на обединените нации относно човешката околна среда и по-

специално, принцип 21, съгласно който държавите, в съответствие с Хартата на Организацията на обединените нации и принципите на международното право, имат суверенното право да експлоатират собствените си ресурси съобразно техните политики по околната среда и отговорността за гарантиране на това, че дейностите, извършвани под тяхна юрисдикция или контрола на техните държави или области извън границите на националната им юрисдикция, не причиняват увреждания на околната среда в съответните държави или райони извън границите на тяхната юрисдикция,

Вземайки предвид принципа “замърсителят плаща” като общ принцип на международното право по околната среда,

Подчертавайки принципите на международното право и обичая и по-специално, принципите на добросъседството, реципрочността и недискриминацията и добросъвестността,

Се споразумяха за следното:

Член 1

ДЕФИНИЦИИ

За целите на тази Конвенция:

(а) “Промислена авария” означава събитие, възникнало в резултат на неконтролирано развитие при някоя от дейностите с опасни вещества, както следва:

(i) в инсталация, например по време на производство, използване, съхраняване, третиране или обезвреждане; или

(ii) по време на транспортирането, доколкото то попада в обхвата на параграф 2(г) на Член 2;

(б) “Дейност с опасни вещества” означава всяка дейност, при която са налични или е възможно да са налични едно или повече опасни вещества в количества, надвишаващи граничните стойности на количествата, посочени в Приложение I към Конвенцията и които могат да предизвикат възникването на трансгранични въздействия;

(в) “Въздействия” означава всяко пряко или косвено, незабавно или отложено последствие, предизвикано от промишлената авария върху *inter alia*:

(i) човека, флората и фауната;

(ii) почвите, водите, въздуха и ландшафта;

(iii) взаимодействие между фактори (i) и (ii);

(iv) материалната наличност и културното наследство, включително и историческите паметници;

(г) “Трансгранични въздействия” означава сериозни въздействия в границите на юрисдикцията на една Страна като резултат от промишлена авария, възникнала в границите на юрисдикцията на друга Страна;

- (д) “Оператор” означава всяко физическо или юридическо лице, включително и органи на държавната власт, отговорни за някоя от дейностите, например надзор, планиране на извършването или извършването на дейността;
- (е) “Страна” означава, освен ако текстът не указва друго, Договаряща страна по тази Конвенция;
- (ж) “Страна по произхода” означава Страна или Страни, под чиято юрисдикция възниква или е възможно да възникне промишлена авария;
- (з) “Засегната Страна” означава Страна или Страни, които са засегнати или биха могли да бъдат засегнати от трансграничните въздействия на промишлената авария;
- (и) “Заинтересована Страна” означава Страна по произхода и всяка засегната Страна;
- (к) “Общественост” означава едно или повече физически или юридически лица.

Член 2

ОБХВАТ

1. Настоящата Конвенция се прилага за предотвратяването, подготовката за и реагирането при промишлени аварии, които може да причинят трансгранични въздействия, включително и въздействията от такива аварии, причинени от природни бедствия, както и за международното сътрудничество във връзка с взаимното подпомагане, изследванията и развитието, обменът на информация и обменът на технологии в областта на предотвратяването, подготовката и реагирането при промишлени аварии.

2. Тази Конвенция не се прилага за:

- (а) Аварии с радиоактивни вещества или радиологични инциденти;
- (б) Аварии във военни инсталации;
- (в) Разрушавания на язовирни стени, диги или стени на хвостохранилища, с изключение на въздействията от промишлените аварии, причинени от такива разрушавания;
- (г) Аварии при наземен транспорт, с изключение на:
 - (i) действията по реагиране при такива аварии;
 - (ii) дейностите по транспортирането на опасни вещества на територията на предприятието;
- (д) Аварийно изпускане на генетично модифицирани организми;
- (е) Аварии, причинени от дейности в морската околна среда, включително и изследване и експлоатация на морското дъно;
- (ж) Разливи на масла или други опасни вещества в морето.

Член 3

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

1. Страните, вземайки предвид вече положените усилия на национално и международно ниво, в рамките на тази Конвенция ще предприемат подходящи мерки да си сътрудничат с цел да опазят хората и околната среда от промишлени аварии чрез предотвратяването им, доколкото това е възможно, чрез ограничаване на честотата на възникване и степента им на сериозност и чрез ограничаване на въздействията от тях. В тази връзка следва да се прилагат мерки за предотвратяване, подготовка и реагиране, включително и мерки за възстановяване.

2. Страните, чрез обмяна на информация, консултации и други мерки за сътрудничество и без необосновано забавяне, ще разработят и прилагат политики и стратегии за ограничаване на рисковете от промишлени аварии и ще усъвършенстват мерките за предотвратяване, подготовка и реагиране, включително и възстановяване, като вземат предвид вече предприетите усилия на национално и международно ниво, с цел избягване на ненужното дублиране.

3. Страните ще гарантират, че операторът е длъжен да предприема всички мерки, необходими за безопасното извършване на дейностите с опасни вещества и за предотвратяване на промишлените аварии.

4. С цел прилагането на тази Конвенция, Страните ще предприемат съответните законодателни, нормативни, административни и финансови мерки с цел предотвратяване, подготовка и реагиране при промишлени аварии.

5. Разпоредбите на настоящата Конвенция не противоречат на никое от задълженията на Страните по международното право, свързано с промишлени аварии и дейности с опасни вещества.

Член 4

ИДЕНТИФИЦИРАНЕ, КОНСУЛТАЦИИ И ДАВАНЕ НА СТАНОВИЩЕ

1. С цел предприемането на превантивни мерки и регламентирането на подготвителни мерки, Страната по произхода ще предприеме подходящи мерки за идентифициране на дейностите с опасни вещества под нейна юрисдикция и ще осигури уведомяването на засегнатите Страни за всяка планирана или съществуваща дейност.

2. Заинтересованите Страни, по инициатива на всяка една от тях, ще обсъдят идентифицирането на онези дейности с опасни вещества, за които може да се предположи, че могат да окажат трансгранични въздействия. Ако заинтересованите Страни не се споразумеят относно това дали дейността представлява дейност с опасни вещества, всяка от Страните може да внесе този въпрос пред комисията за разследване съгласно Приложение II от тази Конвенция, за даване на становище, освен ако заинтересованите Страни не се споразумеят относно друг метод за разрешаване на въпроса.

3. Страните ще прилагат процедурите, установени в Приложение III от тази Конвенция, вземайки предвид планираните и съществуващите дейности с опасни вещества, .

4. В случаите, когато дейност с опасни вещества е предмет на оценка на въздействието върху околната среда в съответствие с Конвенцията относно оценката на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст и когато оценката включва оценка на трансграничните въздействия на промишлените аварии от дейности с опасни вещества, която е извършена в съответствие с правилата на Конвенцията, окончателното решение, взето за целите на Конвенцията относно оценката на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст, следва да отговаря на съответните изисквания на настоящата Конвенция.

Член 5

ДОБРОВОЛНО РАЗШИРЯВАНЕ НА ОБХВАТА

Заинтересованите Страни, по инициатива на някоя от тях, би следвало да участват в разисквания относно подобни мерки за дейностите, които не попадат в обхвата на Приложение I като дейности с опасни вещества. Въз основа на многостранно споразумение, те могат да използват съвещателен механизъм по техен избор или комисия за разследванията, в съответствие с Приложение II, за получаване на становище. В случаите, когато заинтересованите Страни се споразумеят, тази Конвенция или част от нея, следва да се прилага спрямо въпросната дейност по същия начин, както за дейност с опасни вещества.

Член 6

ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ

1. Страните ще предприемат съответните мерки за предотвратяване на промишлени аварии, включително и мерки за стимулиране на операторите за предприемането на действия за ограничаване на риска от промишлени аварии. Такива мерки може да включват, но не се ограничават до тези, посочени в Приложение IV на настоящата Конвенция.

2. По отношение на всяка дейност с опасни вещества, Страната по произход ще изисква от оператора да докаже безопасното извършване на дейностите чрез предоставяне на информация, като например основни подробности по използваните процеси, които включват, но не се ограничават до анализа и оценката, описани в Приложение V от тази Конвенция.

Член 7

ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЕ ОТНОСНО ОПРЕДЕЛЯНЕТО НА МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО

В рамките на правната си система, Страната по произхода ще търси прилагането на политики относно определянето на местоположението на

новите дейности с опасни вещества и относно съществените промени при съществуващи дейности с опасни вещества, с цел ограничаване на риска за населението и околната среда в засегнатите Страни. В рамките на правната си система, засегнатите Страни ще се стремят към прилагане на политики относно значителни строежи в районите, които могат да бъдат засегнати от трансграничните въздействия на промишлените аварии, възникващи в резултат на дейностите с опасни вещества, така че да минимизират съответните рискове. При разработването и установяването на тези политики, Страните ще отчетат и случаите, посочени в Приложение V, параграф 2, под-параграфи от (1) до (8) и Приложение VI от настоящата Конвенция.

Член 8

ГОТОВНОСТ ЗА ДЕЙСТВИЕ ПРИ НЕПРЕДВИДЕНИ АВАРИЙНИ СИТУАЦИИ

1. Страните ще предприемат подходящи мерки за установяване и поддържане на адекватна готовност за действие при аварийни ситуации. Страните ще гарантират, че са предприети действия по подготовката с цел ограничаване на трансграничните въздействия от промишлени аварии и че мерките по предотвратяване и ограничаване в предприятието са предприети от операторите. Тези мерки може да включват, но не се ограничават до тези, посочени в Приложение VII от тази Конвенция. По-специално - заинтересованите Страни ще се информират взаимно за техните аварийни планове.

2. Страните по произхода ще гарантират, че в предприятията, осъществяващи дейности с опасни вещества, се изготвят и прилагат аварийни планове, включително подходящи мерки за реагиране и други мерки, целящи предотвратяване и ограничаването на трансграничните въздействия. Страната по произхода ще предоставя на заинтересованите Страни наличните елементи, необходими за разработването на аварийни планове.

3. По отношение на дейностите с опасни вещества, всяка Страна ще гарантира, изготвянето и прилагането на аварийни планове на предприятията, обхващащи мерките, които следва да бъдат предприети на тяхната територията с цел предотвратяване и ограничаване на трансграничните въздействия. При изготвянето на тези планове ще се вземат предвид и заключенията от анализа и оценката и по-специално случаите, установени в Приложение V, параграф 1 под-параграфи от (1) до (5). Заинтересованите страни ще се стремят тези планове да бъдат съвместими. Където това е подходящо, следва да бъдат разработвани съвместни аварийни планове с цел улесняване на прилагането на адекватни мерки за реагиране.

4. Аварийните планове ще бъдат преразглеждани на определен период от време или в случаите, когато обстоятелствата го изискват, като отчете опита, събран при работата с действащите планове за действие при аварийни ситуации.

Член 9

ИНФОРМИРАНЕ И УЧАСТИЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

1. Страните ще предприемат подходящи мерки, осигуряващи предоставяне на подходяща информация на обществеността в районите, които е възможно да бъдат засегнати от промишлени аварии, възникващи в резултат на дейности с опасни вещества. Тази информация ще бъде разпространена по начини, които Страните смятат за подходящи, включва елементите, съдържащи се в Приложение VIII от настоящата Конвенция и отчита случаите, установени в Приложение V, параграф 2, под-параграфи от (1) до (4) и (9).

2. В съответствие с разпоредбите на тази Конвенция и когато това е възможно и подходящо, Страните по произхода ще осигурят възможност на обществеността в района, който може да бъде засегнат, да участва в съответните процедури, целящи запознаване с възгледите и притесненията на обществеността, свързани с мерките по предотвратяването и подготовката и ще гарантират, че дадената на обществеността на засегнатата Страна възможност за участие в горесцитираните процедури е равностойна на възможността за участие, предоставена на обществеността на Страната по произхода.

В съответствие с техните правни системи и при желание за това, Страните на реципрочна основа може да предоставят на физическите и юридическите лица, които са засегнати или може да бъдат неблагоприятно засегнати от трансграничните въздействия от промишлени аварии на територията на Страната, достъп до съответните административни и юридически процедури, включително и възможности за предприемане на правни действия и обжалване на решение, нарушаващо техните права, еквиваленти на тези, с които разполагат лицата под тяхна юрисдикция.

Член 10

СИСТЕМИ ЗА НОТИФИКАЦИЯ ПРИ ПРОМИШЛЕНИ АВАРИИ

1. С цел получаване и разпространяване на уведомления, съдържащи информация, необходима за противодействие на трансграничните въздействия, Страните ще предприемат мерки за разработване и прилагане на съвместими и ефикасни системи за нотификация при промишлени аварии на съответните нива.

2. В случай на промишлена авария или сериозна заплаха от такава авария, която причинява или е възможно да причини трансгранични въздействия, Страната по произхода ще гарантира, че засегнатите Страни са уведомени на съответните нива и без забавяне чрез системите за нотификация при промишлени аварии. ,

3. Заинтересованите Страни ще гарантират, че в случай на промишлена авария или сериозна заплаха от възникването на такава авария, аварийните планове, изготвени в съответствие с Член 8, са приложени на възможно най-ранен етап и до степен, отговаряща на обстоятелства.

Член 11

РЕАГИРАНЕ

1. Страните ще гарантират, че в случай на промишлена авария или при опасност от възникването на такава авария, възможно най-ранен етап ще се предприемат адекватни мерки за реагиране, като се прилагат най-ефикасните мерки за ограничаване и ограничаване на въздействията.

2. В случай на промишлена авария или при опасност от възникването на такава авария, която причинява или може да причини трансгранични въздействия, заинтересованите Страни ще гарантират, че въздействията са оценени, където е възможно и съвместно, с цел предприемането на адекватни мерки за реагиране. Заинтересованите Страни ще се стремят към координиране на своите мерки за реагиране.

Член 12

ВЗАИМОПОМОЩ

1. Ако някоя от Страните се нуждае от помощ в случай на промишлена авария, тя може да го поиска от друга Страна, като определи обхвата и вида на изисканата помощ. Страната, до която е отправено искането за помощта, своевременно ще вземе решение и ще информира молещата Страна дали е в състояние да предостави търсената помощ и ще определи обхвата и условията, при които тя ще бъде предоставена.

2. Заинтересованите Страни ще си сътрудничат с цел улесняване прилагането на горната разпоредба относно помощта, по предоставянето на която постигнато споразумение по параграф 1 на този Член, включително, когато това е подходящо - и ще предприемат действия с цел ограничаване на последствията и въздействията от промишлената авария и ще си оказват общо съдействие. В случаите, когато Страните нямат сключени двустранни или многостранни споразумения за предоставяне на взаимопомощ, последната ще бъде предоставяна в съответствие с Приложение X от настоящата Конвенция, освен ако Страните не са се споразумели за друго.

Член 13

ОТГОВОРНОСТ И ОТГОВОРНОСТ ЗА ВРЕДИ

Страните ще подкрепят съответните международни усилия за разработването на правила, критерии и процедури в областта на отговорността и възмездността за вреди.

Член 14

ИЗСЛЕДВАНИЯ И РАЗВИТИЕ

Когато това е подходящо, Страните ще инициират и ще си сътрудничат при извършването на изследвания и разработването на методи и технологии за предотвратяване, подготовка и реагиране при промишлени аварии. За тази цел Страните ще стимулират и активно ще насърчават научното и технологичното сътрудничество, включително и изследванията на по-малко опасни процеси, целящи ограничаване на опасностите и предотвратяване и ограничаване на последствията от промишлените аварии.

Член 15

ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ

Страните ще обменят информацията, която може да бъде получена, включително и елементите, съдържащи се в Приложение XI от настоящата Конвенция, на двустранно или многостранно ниво.

Член 16

ОБМЕН НА ТЕХНОЛОГИИ

1. В съответствие със своите закони, нормативни разпоредби и практики, Страните ще улеснят обмена на технологии за предотвратяване, подготовка и реагиране на въздействията от промишлени аварии по-специално чрез насърчаването на:

- (а) Обмена на налични технологии на различни финансови основи;
- (б) Преките индустриални контакти и сътрудничество;
- (в) Обмена на информация и опит;
- (г) Задължението за оказване на техническа помощ.

2. При насърчаването на дейностите по параграф 1, под-параграфи от (а) до (г) на този Член, Страните ще създадат благоприятни условия за улесняване на контактите и сътрудничеството между съответните организации и индивиди

както от частния, така и от обществения сектор, които са в състояние да предоставят технологии, проектантски и инженерни услуги, оборудване и финансиране.

Член 17

КОМПЕТЕНТНИ ОРГАНИ И ОРГАНИ ЗА КОНТАКТ

1. Всяка Страна ще определи или създаде един или повече компетентни органи за целите на тази Конвенция.

2. Без да се противоречи на споразуменията, постигнати на двустранно или многостранно ниво, всяка Страна ще определи и установи органи за контакт за целите на нотифицирането при промишлените аварии в съответствие с Член 10 и един или повече органи за контакт за оказване на взаимопомощ по смисъла на Член 12. Препоръчва се органите за контакт да бъдат едни и същи.

3. Всяка Страна, в срок до три месеца от влизането в сила на настоящата Конвенция за нея, ще уведоми останалите Страни, чрез секретариата, регламентиран в Член 20 относно органа или органите, определени като орган(-и) за контакт и като компетентен орган или органи.

4. Всяка Страна, в срок до един месец от датата на вземането на решението, ще информира останалите Страни чрез секретариата за всяка промяна относно определянето (определянията), което (които) е извършила по реда на параграф 3 на този Член.

5. Всяка Страна ще поддържа в непрекъсната готовност органа за контакт и системите за нотификация при промишлени аварии по реда на Член 10.

6. Всяка Страна ще поддържа в непрекъсната готовност органа за контакти и отговорните компетентни органи, отговорни за изпращането и получаването на искания и предложения за помощ по реда на Член 12.

Член 18

КОНФЕРЕНЦИЯ НА СТРАНИТЕ

1. Представителите на Страните ще свикат Конференцията на Страните по настоящата Конвенция и редовно ще провеждат срещи. Първата среща на Конференцията на Страните ще бъде проведена не по-късно от една година след датата на влизането в сила на тази Конвенция. След това срещите на Конференцията на Страните ще бъдат провеждани най-малко веднъж годишно или при писмено искане на някоя от Страните, при условие, че в срок от шест месеца от уведомяването им от секретариата относно искането, същото е подкрепено най-малко от една трета от Страните.

2. Конференцията на Страните ще:

(а) Проверява прилагането на Конвенцията;

(б) Изпълнява съвещателни функции с цел укрепване на способността на Страните за предотвратяване, подготовка и реагиране при възникването на трансгранични въздействия от промишлени аварии, улесняване на прилагането на разпоредбата за оказване на техническа помощ и даването на становище при поискване от Страните, претърпели промишлени аварии;

(в) Създава, когато това е подходящо, работни групи или други подходящи механизми за разглеждане на въпросите, свързани с прилагането и развитието на Конвенцията, като в резултат на това, подготвят подходящи проучвания или друга документация и представят препоръки за разглеждане от Конференцията на Страните;

(г) Изпълнява други подобни функции, които може да бъдат подходящи съгласно разпоредбите на Конвенцията;

(д) На първата среща разглежда и приема с единодушие правилата за работа на своите срещи.

3. При изпълнение на своите функции, Конференцията на Страните си сътрудничи с други свързани международни организации когато го счита за подходящо,.

4. На първата си среща, Конференцията на Страните ще установи програма за работа и по-специално с оглед на елементите, съдържащи се в Приложение XII от тази Конвенция. Конференцията на Страните, също така, ще вземе решение относно методите ѝ на работа, включително и относно използването на национални центрове и сътрудничеството със свързаните международни организации и относно установяването на система, целяща улесняване на прилагането на тази Конвенция и по-специално - относно взаимопомощта в случай на промишлена авария и укрепване на съществуващите дейности, извършвани от свързаните международни организации. Като част от програмата за работа на Конференцията на Страните, тя ще проверява съществуващите национални, регионални и международни центрове и други органи и програми, с цел координиране на информацията и усилията, полагани във връзка с предотвратяването, подготовката и реагирането при промишлени аварии, с оглед на определянето на това какви допълнителни международни институции или центрове биха могли да бъдат необходими за изпълнение на задачите, изброени в Приложение XII.

5. На първата си среща Конференцията на Страните ще започне разглеждането на процедурите за създаване на по-благоприятни условия за обмен на технологии за предотвратяване, подготовка и реагиране при промишлени аварии.

6. За целите на тази Конвенция Конференцията на Страните ще приеме ръководства и критерии за улесняване на идентифицирането на дейностите с опасни вещества.

Член 19
ПРАВО НА ГЛАС

1. Всяка Страна по тази Конвенция има право на един глас, с изключение на случаите по параграф 2 от този Член.

2. Регионалните организации за икономическа интеграция, определени по реда на Член 27, упражняват правото си на глас с брой гласове, равен на броя на членовете на техните държави-членки, които са Страни по тази Конвенция, когато това попада в обхвата на тяхната компетентност. Тези организации не упражняват правото си на глас, ако техните държави-членки упражняват своето право на глас и обратното.

Член 20
СЕКРЕТАРИАТ

Изпълнителният секретар на Икономическата комисия за Европа ще изпълнява следните секретариатски функции:

- (а) Свикване и подготовка на срещите на Страните;
- (б) Разпространяване на докладите и друга информация, получена в съответствие с разпоредбите на тази Конвенция до Страните;
- (в) Други подобни функции, които може да бъдат определени от Страните.

Член 21
РЕШАВАНЕ НА СПОРОВЕ

1. При възникване на спор между две или повече Страни относно тълкуването или прилагането на тази Конвенция, те ще търсят решаването му чрез преговори или чрез всеки друг способ за решаване на спорове, който е приемлив за страните по спора.

2. При подписване, ратифициране, приемане, официално потвърждаване или присъединяване към тази Конвенция или във всеки следващ момент, една Страна може писмено да декларира пред Депозитаря, че по отношение на нерешените спорове съгласно параграф 1 от този Член, приема едно или повече от следните средства за решаване на спорове като задължителни по отношение на всяка Страна, приемаща същото задължение:

- (а) Внасяне на спора в Международния съд;
- (б) Арбитраж в съответствие с процедурата, установена в Приложение XIII от настоящата Конвенция.

3. Ако страните по спора приемат двете средства за решаването му, така както те са определени в параграф 2 на този Член, спорът може да бъде внесен в Международния съд, освен ако страните не се съгласят за друго.

Член 22

ОГРАНИЧЕНИЯ ОТНОСНО ПРЕДОСТАВЯНЕТО НА ИНФОРМАЦИЯ

1. Разпоредбите на тази Конвенция няма да засягат правата или задълженията на Страните по националните им закони, нормативни разпоредби, административни процедури или възприети правни практики и приложими международни регламенти за защита на информацията, свързана с личните данни, промишлената или търговска тайна, включително и интелектуалната собственост или националната сигурност.

2. Ако въпреки това, някоя от Страните реши да предостави такава защитена информация на друга Страна, Страната, получила тази защитена информация, ще се съобразява с конфиденциалния ѝ характер и с условията, поставени при нейното предоставяне и ще я ползва само за целите, за които тя е предоставена.

Член 23

ПРИЛАГАНЕ

Страните ще докладват периодично за прилагането на настоящата Конвенция.

Член 24

ДВУСТРАННИ И МНОГОСТРАННИ СПОРАЗУМЕНИЯ

1. С цел изпълнението на задълженията по тази Конвенция, Страните могат да продължат да прилагат съществуващите или да сключват нови двустранни или многостранни споразумения, както и да правят други договаряния.

2. Разпоредбите на тази Конвенция не засягат правото на Страните въз основа на двустранни или многостранни споразумения да предприемат по-строги мерки от тези, изисквани по настоящата Конвенция, когато това е подходящо.

Член 25

СТАТУТ НА ПРИЛОЖЕНИЯТА

Приложенията към тази Конвенция са неразделна част от нея.

Член 26

ИЗМЕНЕНИЯ НА КОНВЕНЦИЯТА

1. Всяка Страна може да направи предложение за изменение на тази Конвенция.

2. Всяко направено предложение за изменение на тази Конвенция ще бъде предоставено в писмена форма на Изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа, който ще го разпространи до всички Страни. Конференцията на Страните ще подложи на разискване предложението за изменение на следващата си годишна среща, при условие, че тези предложения са били разпространени до Страните от Изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа най-малко деветдесет дни предварително.

3. За изменения на тази Конвенция, различни от тези по Приложение I, чиято процедура е описана в параграф 4 на този Член:

(а) Измененията трябва да бъдат приети с единодушие от Страните, присъстващи на срещата и трябва да бъдат представени от Депозитаря на всички Страни за ратификация, приемане или официално потвърждаване;

(б) Инструментите за ратификация, приемане или официално потвърждаване на измененията трябва да бъдат депозири на Депозитаря. Приетите в съответствие с този Член изменения влизат в сила за Страните, които са ги приели на деветдесетия ден от деня на получаването на шестнадесетия инструмент ратификация, приемане или официално потвърждаване за от Депозитаря;

(в) След това измененията влизат в сила за всички останали Страни на деветия ден след като Страната депозира своите инструменти за ратификация, приемане или официално потвърждаване на измененията.

4. За измененията по Приложение I:

(а) Страните ще положат всички усилия за постигане на единодушие по споразумението. Ако всички усилия за постигане на единодушие са изчерпани и такова не бъде постигнато, измененията ще бъдат приети с мнозинство от девет десети от присъстващите и гласуващите на срещата Страни като последна мярка. Ако измененията са приети от Конференцията на Страните, те ще бъдат докладвани на Страните и препоръчани за официално потвърждаване.

(б) След изтичане на дванадесет месеца от датата на уведомяването им от Изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа, измененията по Приложение I влизат в сила за тези Страни по Конвенцията, които не са внесли нотификация в съответствие с разпоредбите на параграф 4(в) от този Член, при условие, че най-малко шестнадесет Страни не са представили такава нотификация;

(в) Всяка Страна, която не е в състояние да потвърди официално изменението по Приложение I на тази Конвенция, писмено ще нотифицира Изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа срок до дванадесет месеца от датата на уведомяването относно приемането на промени. Изпълнителният секретар без отлагане ще уведоми всички Страни за всяка такава получена нотификация. Една Страна може по всяко време да замени своята предходна нотификация с приемане на промените и изменението по Приложение I влиза в сила за тази Страна занапред.

(г) За целите на този параграф “Присъстващи и гласуващи Страни” означава всяка присъствала Страна, дала положителен или отрицателен глас.

Член 27

ПОДПИСВАНЕ

Настоящата Конвенция ще бъде отворена за подписване в Хелзинки от 17 до 18 март 1992 г., включително и след това в Седалището на Организацията на обединените нации в Ню Йорк след 18 септември 1992 г., от държавите-членки на Икономическата комисия за Европа, както и от държави, които съгласно параграф 8 от Резолюцията на Икономическия и социалния съвет 36 (IV) от 28 март 1947 г. имат съвещателен статут в Икономическата комисия за Европа и от регионални организации за икономическа интеграция, конституирани от суверенни държави от Икономическата комисия за Европа, към които техните държави-членки са прехвърлили компетентност във връзка с въпросите, регулирани от тази Конвенция, включително и компетентност за сключване на договори по тези въпроси.

Член 28

ДЕПОЗИТАР

Генералният секретар на Организацията на обединените нации ще действа като Депозитар по тази Конвенция.

Член 29

РАТИФИКАЦИЯ, ПРИЕМАНЕ, ОФИЦИАЛНО ПОТВЪРЖДАВАНЕ И ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ

1. Настоящата Конвенция ще бъде предмет на ратификация, приемане или официално потвърждаване от подписалите я държави и регионални организации за икономическа интеграция по смисъла на Член 27.

2. Настоящата Конвенция ще бъде отворена за присъединяване от държавите и организациите по смисъла на Член 27.

3. Всяка от организациите по смисъла на Член 27, която става Страна по тази Конвенция, когато нито едно от държавите ѝ членки не е Страна по Конвенцията, ще бъде обвързана от всички задължения по тази Конвенция. В случаите с такива организации, когато една или повече от нейните държави-членки става Страна, организацията и нейните държави-членки ще вземат решение относно съответните им отговорности за изпълнение на задълженията по тази Конвенция. В тези случаи организацията и нейните държави-членки няма да бъдат оправомощени да упражняват едновременно правата си по тази Конвенция.

4. В инструментите им за ратификация, приемане, официално потвърждаване или присъединяване регионалните организации за икономическа интеграция по смисъла на Член 27 ще декларират обхвата на тяхната компетентност във връзка с въпросите, регулирани от тази Конвенция. Тези организации също така ще информират Депозитаря относно всяко съществено изменение в обхвата на тяхната компетентност.

Член 30

ВЛИЗАНЕ В СИЛА

1. Настоящата Конвенция ще влезе в сила на деветдесетия ден от датата на депозирането на шестнадесетия инструмент за ратификация, приемане, официално потвърждаване или присъединяване.

2. За целите на параграф 1 от този Член всеки депозиран инструмент от някоя от организациите по смисъла на Член 27 ще бъде считан за допълнителен към тези депозирани от държавите-членки на тази организация.

3. За всяка държава или организация по смисъла на Член 27, която ратифицира, приема или официално потвърждава тази Конвенция или се присъединява към нея след депозирането на шестнадесетия инструмент за ратификация, приемане, официално потвърждаване или присъединяване, настоящата Конвенция ще влезе в сила на деветдесетия ден от датата на депозирането на инструмента за ратификация, приемане, официално потвърждаване или присъединяване от съответната държава или организация.

Член 31

ОТТЕГЛЯНЕ

1. Във всеки един момент след изтичането на три години от датата, на която настоящата Конвенция е влезнала в сила за една Страна, последната може да се оттегли от Конвенцията чрез предоставяне пред Депозитаря на писмена нотификация. Всяко такова оттегляне ще влезе в сила деветдесетия ден от датата на получаването на нотификацията от Депозитаря.

2. Всяко такова оттегляне няма да нарушава прилагането на Член 4 по отношение на дейностите, във връзка с които е направена нотификация по реда

на Член 4, параграф 1 или е отправено искане за разискване по реда на Член 4, параграф 2.

Член 32

АВТЕНТИЧНИ ТЕКСТОВЕ

Оригиналът на настоящата Конвенция, от които текстовете на английски, френски и руски език са еднакво автентични, ще бъде депозиран на Генералния секретар на Организацията на обединените нации.

В УВЕРЕНИЕ НА КОЕТО долуподписаните, надлежно упълномощени за това, подписаха тази Конвенция.

Изготвена в Хелзинки на седемнадесетия ден от месец март на хиляда деветстотин деветдесет и втора година.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА ЗА ЦЕЛИТЕ НА ОПРЕДЕЛЯНЕТО НА ДЕЙНОСТИТЕ С ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА

Количествата, установени по-долу се отнасят за всяка дейност или група от дейности. В случаите, когато в Част I са дадени няколко количества, пределното количество е максималното количество, посочено за всяко от тях. Пет години след влизането в сила на настоящата Конвенция, най-ниското от посочените количества трябва да стане пределно количество, освен ако не бъде направено друго изменение.

Ако едно вещество или препарат, поименно упоменато в Част II, попада в Категориите в Част I, следва да се използва пределното количество, посочено в Част II.

С цел идентифициране на опасните дейности, Страните следва да вземат предвид предвидимата възможност от повишаване на степента на опасност и количествата на опасните вещества и тяхното сходство, независимо дали се използват от един или повече оператори.

ЧАСТ I. Категории вещества и препараты, които не са изрично упоменати в Част II

<u>Категория</u>	<u>Пределно количество</u> (тонове)
1. Запалими газове 1a), включително втечен нефтен газ	200
2. Силно запалими течности 1b)	50,000
3. Силно токсични 1c)	20
4. Токсични 1d)	500-200
5. Оксидиращи 1e)	500-200
6. Експлозивни 1f)	200-50
7. Запалими течности 1g) (съхранявани при специални налягане и температура)	200
8. Опасни за околната среда 1h)	200

ЧАСТ II. Поименно изброени вещества

<u>Вещество</u>	<u>Пределно количество</u> (тонове)
1. Амоняк	500
2 а Амониев нитрат 2)	2,500
2 б Амониев нитрат под формата на торове 3)	10,000
3. Акрилнитрил	200
4. Хлор	25
5. Етиленов оксид	50
6. Водороден цианид	20
7. Водороден флуорид	50

8. Водороден сулфид	50
9. Серен диоксид	250
10. Серен триоксид	75
11. Оловен алкил	50
12. Фосген	0.75
13. Метил изоцианат	0.15

ЗАБЕЛЕЖКИ

1. Индикативни критерии. При отсъствието на други подходящи критерии, Страните може да използват следните критерии, когато класифицират вещества и препарати за целите на Част I от това Приложение.

(а) **ЗАПАЛИМИ ГАЗОВЕ**: вещества, които в газообразно състояние при нормално налягане и смесени с въздуха се превръщат в запалими и точката им на кипене при нормално налягане е 20°C или по-ниска;

(б) **СИЛНО ЗАПАЛИМИ ТЕЧНОСТИ**: вещества, които има точка на възпламеняване по ниска от 21°C и точката им на кипене при нормално налягане е по-висока от 20°C;

(в) **СИЛНО ТОКСИЧНИ**: вещества, притежаващи свойства отговарящи на тези в таблица 1 или таблица 2 по-долу, и които поради притежаваните от тях физични и химични свойства са способни да създадат опасност от промишлена авария.

ТАБЛИЦА 1

LD ₅₀ (орално)(1) мг/кг телесно тегло LD ₅₀ ≤ 25	LD ₅₀ (кожно)(2) мг/кг телесно тегло LD ₅₀ ≤ 50	LC ₅₀ (3) мг/л (чрез вдишване) LC ₅₀ ≤ 0.5
(1) LD ₅₀ орално при плъхове		
(2) LD ₅₀ кожно при плъхове или зайци		
(3) LC ₅₀ чрез вдишване (четири часа) при плъхове		

ТАБЛИЦА 2

Гранична доза мг/кг телесно тегло	< 5
Където е определена остра орална токсичност при животни от веществото, като се прилага процедурата на фиксираната доза.	

(г) **ТОКСИЧНИ**: вещества, притежаващи свойства, отговарящи на тези в таблица 3 или 4 и които поради притежаваните от тях физични и химични свойства са способни да създадат опасност от промишлена авария.

ТАБЛИЦА 3

LD ₅₀ (орално)(1) мг/кг телесно тегло 25 < LD ₅₀ ≤ 200	LD ₅₀ (кожно)(2) мг/кг телесно тегло 50 < LD ₅₀ ≤ 400	LC ₅₀ (3) мг/л(чрез вдишване) 0.5 < LC ₅₀ ≤ 2
(1) LD ₅₀ орално при плъхове		
(2) LD ₅₀ кожно при плъхове или зайци		
(3) LC ₅₀ чрез вдишване (четири часа) при плъхове		

ТАБЛИЦА 4

Гранична доза мг/кг телесно тегло	=5
Където е определена остра орална токсичност при животни от веществото, като се прилага процедурата на фиксираната доза.	

(д) **ОКСИДИРАЩИ:** вещества, които причиняват силно екзотермична реакция при контакт с други вещества, особено със запалими вещества.

(е) **ЕКСПЛОЗИВНИ:** вещества, които могат да експлодират под въздействието на огън или които са по-чувствителни към удари или триене, с изключение на динитробензена.

(ж) **ЗАПАЛИМИ ТЕЧНОСТИ:** вещества, чиято точка на възпламеняване е по-ниска от 55°C и които остават в течно състояние под налягане, когато специфичните производствени условия, такива като високо налягане и висока температура, могат да създадат опасност от промишлени аварии.

(з) **ОПАСНИ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА:** вещества, показващи стойности на остра токсичност за водна околна среда, съответстващи на тези по таблица 5.

ТАБЛИЦА 5

LC ₅₀ (1) мг/л LC ₅₀ ≤ 10	ЕС мг/л ЕК ₅₀ ≤ 10	50(2) C ₅₀ (3) мг/л ЕС ₅₀ ≤ 10
(1) LC ₅₀ риба (96 часа)		

(2) EC₅₀ водна бълха (48 часа)

(3) IC₅₀ водорасли (72 часа)

Когато веществото не е лесно разградимо или логаритъм от ЧК о/в е > 3.0 (освен ако опитно не е установено БКФ < 100).

- (и) LD – смъртоносна доза
- (к) LC – смъртоносна концентрация
- (л) EC – ефективна концентрация
- (м) IC – концентрация при вдишване
- (н) ЧКо/в – частичен коефициент октанол/вода
- (о) БКФ – биоконцентрационен фактор

2. Това се прилага за амониев нитрат и смеси на амониев нитрат, когато съдържание на азот, изчислено за амониев нитрат е по-голямо от 28 тегловни процента и за водните разтвори на амониевия нитрат, когато концентрацията му е по-голямо от 90 тегловни процента.

3. Това се прилага при чистите амониево нитратни торове и за комплексните торове, когато съдържанието на азот, изчислено за амониев нитрат е по-голямо от 28 тегловни процента (комплексните торове съдържат амониев нитрат заедно с фосфат и/или поташ).

4. Смесите и препаратите, съдържащи такива вещества, трябва да бъдат третиращи по същия начин, както и чистите вещества, освен ако те не проявяват еквивалентни свойства или не са способни да създадат трансгранични въздействия.

ПРИЛОЖЕНИЕ II
ПРОЦЕДУРА НА КОМИСИЯТА ЗА РАЗСЛЕДВАНЕ ПО РЕДА НА
ЧЛЕНОВЕ 4 И 5

1. Молещата Страна или Страни трябва да уведоми секретариата, че тя или те е или са внесли въпрос(и) за разглеждане от комисията за разследване, създадена в съответствие с разпоредбите на настоящето Приложение. Уведомлението трябва да съдържа предмета на разследването. Секретариатът следва незабавно да информира всички Страни по настоящата Конвенция относно внасянето.

2. Комисията за разследването трябва да се състои от трима членове. И двете Страни по процедурата на разследването – молещата и другата страна, трябва да определят по един научен или технически експерт и така определените двама експерти трябва да определят по споразумение третия експерт, който ще председателства комисията. Последният не трябва да бъде гражданин, на която и да е от страните по спора, нито пък обичайното му местоживеене да бъде на територията на някоя от тези страни или да е нает на работа от тях, или да е бил ангажиран със случая в каквото и да е друго качество.

3. Ако председателят на комисията за разследването не бъде определен в срок до два месеца от назначаването на втория експерт, Изпълнителният секретар на Икономическата комисия за Европа трябва, при поискване от някоя от двете страни, да определи председател през следващите два месеца.

4. Ако някоя от страните по процедурата за разследването не определи експерт в срок до един месец от получаване на уведомлението от секретариата, другата страна може да информира Изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа, който трябва да определи председател на комисията за разследването през следващите два месеца. След назначаването му председателят на комисията за разследването трябва да поиска от страната, която не е определила свой експерт да го определи в срок до един месец. Ако последната не изпълни своето задължение в указания период, председателят трябва да информира Изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа, който трябва да определи експерт през следващите два месеца.

5. Комисията за разследване трябва да приеме свои процедурни правила.

6. Комисията за разследване може да предприеме всички подходящи мерки с цел осъществяване на функциите си.

7. Страните по процедурата по разследването трябва да улесняват работата на комисията за разследване и по-специално, използвайки всички налични средства, трябва да:

(а) Предоставят на комисията за разследване необходимите документи, съоръжения и информация;

(б) Дават възможност на комисията за разследване, когато е необходимо, да призовава свидетели или експерти и да получава доказателства от тях.

8. Страните и експертите трябва да защитават конфиденциалността на всяка поверително получена информация в хода на работа им в комисията за разследване.

9. Ако някоя от страните по процедурата по разследването не се яви пред комисията за разследване или не успее да представи своя случай, другата страна може да поиска от комисията за разследване да продължи процедурните си действия и да приключи работата си. Отсъствието на страна или непредставянето на случая не трябва да създава пречка за продължаването или приключването на работата на комисията за разследване.

10. Освен ако комисията за разследване не реши друго, поради специфични обстоятелствата на конкретния случай, разходите на комисията за разследване, включително и възнаграждението на нейните членове, трябва да бъдат поети по равно от страните по процедурата по разследването. Комисията за разследване трябва да поддържа отчет на всички свои разходи и след това да предостави окончателен доклад за тях на страните.

11. Всяка Страна, която има интерес към фактическия характер на предмета разглеждане при процедурата по разследването и която може да бъде засегната от становище по случая може да се намеси в процедурните действия със съгласието на комисията за разследване.

12. Решенията на комисията за разследване по въпросите, свързани с процедурата, трябва да бъдат вземани с мнозинство от гласовете на членовете ѝ. Окончателното становище на комисията за разследване трябва да отразява становището на мнозинството от членовете ѝ и да включва всяко особено мнение.

13. Комисията за разследване трябва да представи окончателното си становище в срок до два месеца от датата, на която е съставена комисията, освен ако не намери за необходимо да разшири този срок за период, който не може да бъде по-дълъг от два месеца.

14. Окончателното становище на комисията за разследване трябва да бъде основано на приетите научни принципи. Окончателното становище следва да бъде предоставено от комисията за разследване на страните по процедурата по разследването и на секретариата.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ПРОЦЕДУРИ СЪГЛАСНО ЧЛЕН 4

1., Всяка Страна по произхода може да поиска консултации с друга Страна в съответствие с параграфи от 2 до 5 от настоящето Приложение, с цел да се определи дали една Страна е засегната Страна.

2. За планирани или съществуващи опасни дейности, Страната по произхода, с цел да се гарантират адекватните и ефективни консултации, трябва на най-ранен етап, но не по-късно от момента на уведомяване на собствената ѝ общественост, да изпрати уведомление на съответното ниво в другата Страна, която се счита, че може да бъде засегната Страна, относно планираните или съществуващите опасни дейности. За съществуващи дейности такова уведомлението трябва да бъде предоставено не по-късно от две години след влизането в сила на настоящата Конвенция за Страната.

3. Уведомлението трябва да съдържа, *inter alia*:

(а) Информация относно опасните дейности, включително всяка налична информация или доклад относно възможните трансгранични въздействия в случай на промишлена авария, като например информация, подготвена в съответствие с Член 6,

(б) информация за разумен период от време, в който се изисква отговор по параграф 4 от настоящето Приложение, като се взема предвид вида на дейността;

и може да включва информацията по параграф 6 от настоящето Приложение.

4. Уведомените Страни трябва да отговорят на Страната по произхода в срока, определен в уведомлението, като информират за получаването на уведомлението и укажат намерението си за включване в консултации.

5. Ако уведомена Страна укаже, че няма намерение да се включи в консултации или не отговори в определения срок, разпоредбите на следващите параграфи от настоящето Приложение не се прилагат. В този случай, не се нарушава правото на Страната по произхода да определи дали да се извършва оценка или анализ въз основа на националното ѝ право.

6. След получаване на отговор от уведомената Страна, с който тя указва желанието си да се включи в консултации, Страната по произхода следва, ако все още не го е направила, да предостави на уведомената Страна:

(а) Съответната информация относно времевия график за извършване на анализа, включително и указание за времевия график за предоставяне на коментари;

(б) Съответната информация относно опасните дейности и трансграничните въздействия в случай на възникване на промишлена авария;

(в) Възможност за участие в оценяването на информацията или всеки доклад, показващ възможни трансгранични въздействия;

7. Засегнатата Страна, при поискване от Страната по произхода, следва да предостави на последната информация за областта, за която се счита, че е

под юрисдикцията на засегнатата Страна която е възможно да бъде засегната, когато тази информация е необходима за разработването на оценката, анализа и мерките. Информацията следва да бъде предоставена незабавно по най-удобния начин, чрез съвместните органи, когато такива съществуват.

8. Страната по произхода следва да предостави директно на засегнатата Страна чрез съвместните органи документацията от анализа и оценката, описани в Приложение V, параграфи 1 и 2, когато това е подходящо или когато такива съществуват.

9. Заинтересованите Страни следва да информират обществеността, за която обосновано се счита, че е възможно да бъде засегната от дейностите с опасни вещества и да организират разпространяването на документацията от анализа и оценката до обществеността и органите в съответните райони. Страните следва да осигурят възможност на обществеността да направи коментари или възражения относно дейностите с опасни вещества и да организира предоставянето, в разумен срок, на техните становища на компетентния орган на Страната по произхода - директно на този компетентен орган или когато това е подходящо – чрез Страната по произхода.

10. След оформяне на документацията от анализа и оценката, Страната по произхода следва, без обосновано забавяне, да се включи в консултации със засегнатата Страна относно *inter alia*, трансграничните въздействия от дейностите с опасни вещества в случай на възникване на промишлена авария и относно предприемането на мерки за ограничаване или отстраняване на въздействията. Тези консултации могат да бъдат свързани с:

- (а) Евентуални алтернативи на дейностите с опасни вещества, включително и нулева алтернатива и възможните мерки за ограничаване на трансграничните въздействия за сметка на Страната по произхода;
- (б) Други възможни форми на взаимопомощ с цел намаляване на трансграничните въздействия;
- (в) Всякакви други подходящи мерки.

При започването на такива консултации, заинтересованите Страни следва да се споразумеят относно продължителността на консултациите. Всяка такава консултация може да бъде извършена чрез съответния съвместен орган, ако такъв съществува.

11. Заинтересованите Страни следва да гарантират, че е обърнато особено внимание на анализа и оценката, както и на коментарите, получени по реда на параграф 9 от настоящето Приложение и на резултата от консултациите по реда на параграф 10 от настоящето Приложение.

12. Страната по произхода следва да уведоми засегнатата Страна относно всяко решение за дейността с опасни вещества, заедно с мотивите и съображенията, на които то е основано.

13. Ако заинтересованата Страна получи допълнителна и адекватна информация относно трансграничните въздействия на дейностите с опасни вещества, която не е била на разположение към момента на провеждане на консултациите във връзка с тази дейност, тя следва незабавно да уведоми заинтересованата Страна или Страни. Ако някоя от заинтересованите Страни пожелае, следва да бъдат проведени нови консултации.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ ПО СМИСЪЛА НА ЧЛЕН 6

В зависимост от националните закони и практики, Страните, компетентните органи и операторите, поотделно или с общи усилия, могат да прилагат следните мерки:

1. Установяване на общи или специфични цели за безопасност;
2. Приемане на законодателни разпоредби или ръководства относно мерките и стандартите за безопасност;
3. Идентифициране на онези дейности с опасни вещества, които изискват специални мерки за предотвратяване, които от своя страна могат да включват системи за лицензиране или разрешителни режими;
4. Оценката на анализа на риска или проучванията, свързани с безопасността, при дейностите с опасни вещества и план за действие за прилагането на необходимите мерки;
5. Обезпечаване на компетентните органи с информацията, необходима за оценяване на риска;
6. Приложение на най-подходящите технологии с цел предотвратяване на промишлените аварии и защита на човека и опазване на околната среда;
7. Предприемане на мерки за осигуряване на подходящо образование и обучение на всички лица, извършващи дейности с опасни вещества в предприятието, както при нормални, така и при аварийни условия, с цел предотвратяване на промишлените аварии;
8. Създаване на вътрешни управленски структури и практики, разработени с цел прилагане и поддържане на ефективността на нормите за безопасността;
9. Мониторинг и одитиране на дейностите с опасни вещества и извършването на инспекции.

ПРИЛОЖЕНИЕ V АНАЛИЗ И ОЦЕНКА

1. Анализът и оценката на дейностите с опасни вещества следва да бъде извършвани всеобхватно и задълбочено, като обхватът се определя в зависимост от целта, поради която се предприемат.

2. Долната таблица илюстрира въпросите, които следва да бъдат разгледани при анализа и оценката, за целите, изброени в съответните Членове на Конвенцията:

Цел на анализа	Въпроси, които следва да бъдат разгледани
Аварийно планиране	<p>(1) Количествата и свойствата на опасните вещества по Член 8 в предприятието;</p> <p>(2) Кратък описателен сценарий на най-вероятните промишлени аварии, които е възможно да възникнат при извършването на дейностите с опасни вещества, включително и индикация относно вероятността за възникването на всяка от тях;</p> <p>(3) За всеки сценарий:</p> <p>(а) приблизителното количество на опасните вещества, участващи в аварията или изпуснати в следствие на нея;</p> <p>(б) Степен и сериозност на последствията от аварията за хората и неантропогенната околна среда при благоприятни и неблагоприятни условия, включително степента на зоните с резултатните опасности;</p> <p>(в) Времева рамка, в която промишлената авария би могла да се развие от момента на първоначалното събитие;</p> <p>(г) Всяко действие, което може да бъде извършено с цел намаляване на риска от възможно ескалиране на ситуацията.</p> <p>(4) Броят и разпределението на населението в околността, включително и всяко потенциално струпване на хора в района на опасност;</p> <p>(5) Възрастта, мобилността и уязвимостта на населението. В допълнение към точки от (1) до (5) по-горе:</p>
Вземане на решение относно определянето на местоположение -то по смисъла на Член 7	<p>(6) Сериозността на вредата, нанесена на хората и околната среда, в зависимост от характера и обстоятелствата около изпускането на опасни вещества;</p> <p>(7) Разстоянието от местоположението на дейността с опасни вещества, за която би могло да се предполага, че е възможно да възникне негативно въздействие върху хората и околната среда в случай на промишлена авария;</p> <p>(8) Същата информация не само относно настоящата ситуация, но и относно планирано или предвиждано бъдещо застрояване.</p>
Информирание на обществеността по реда на Член 9	<p>В допълнение към точки от (1) до (4) по-горе:</p> <p>(9) Лицата, които е възможно да бъдат засегнати от промишлената авария.</p>

<p>Мерки за предотвратяване по Член 6</p>	<p>В допълнение към точки от (4) до (9) по-горе, по-подробни варианти на описанията и оценките по точки от (1) до (3) ще бъдат необходими във връзка с мерките за предотвратяване: В допълнение към тези описания и оценки, трябва да бъдат разгледани следните въпроси:</p> <p>(10) Условията и количествата на използваните опасни материали;</p> <p>(11) Списък на сценариите за видовете промишлени аварии със сериозни въздействия, като се включват и примери, обхващащи пълния набор от мащаби на аварии и възможността от въздействия от съседни дейности;</p> <p>(12) За всеки сценарий – описание на събитията, които може да предизвикат промишлена авария и обстоятелствата, при които е възможна ескалация на обстановката;</p> <p>(13) Оценка, поне в най-общ план, относно вероятността за възникването на всяко от действията, като се вземат предвид разпоредбите по (14);</p> <p>(14) Описание на мерките за предотвратяване по отношение на оборудването и процедурите, създадени за намаляване на вероятността от възникване на неблагоприятно събитие;</p> <p>(15) Оценка на въздействията, които е възможно да възникнат при отклонения от нормалните условия на експлоатация и съответните разпоредби за безопасно спиране на дейностите с опасни вещества или на част от тях при възникването на непредвидена ситуация и оценка на необходимостта от обучение на персонала с цел да се гарантира, че потенциалните сериозни отклонения ще бъдат установени на ранен етап и ще се предприемат съответни действия;</p> <p>(16) Оценка на степента, до която модификациите, ремонтните работи и дейностите по поддръжката на дейностите с опасни вещества, могат да изложат на риск контролните мерки и съответните разпоредби с цел да се гарантира, че контролът се поддържа и по време на такива дейности.</p>
---	--

ПРИЛОЖЕНИЕ VI
ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЯТА ОТНОСНО ОПРЕДЕЛЯНЕТО НА
МЕСТОПОЛОЖЕНИЕТО ПО СМИСЪЛА НА ЧЛЕН 7

Пояснение на въпросите, които следва да бъдат разгледани по смисъла на Член 7:

1. Резултатите от анализа и оценката на риска, включително и оценка по смисъла на Приложение V за физическите характеристики на района, където се планира извършването на дейностите с опасни вещества;
2. Резултати от консултациите и процеса на участие на обществеността;
3. Анализ на повишаването или намаляването на риска, причиняван от всяка планирана строителна дейност на територията на засегната Страна във връзка със съществуваща дейност с опасни вещества на територията на Страната по произхода;
4. Оценка на рисковете за околната среда, включително и на трансграничните въздействия;
5. Оценка на новите дейности с опасни вещества, които биха могли да представляват източник на риск;
6. Решение относно разполагането на нова, и/или съществена промяна на съществуваща дейност с опасни вещества, на безопасно разстояние от съществуващите населени места, както и създаването на предпазни отстояния около мястото, където се извършват дейностите с опасни вещества. В такива райони промените, които е възможно да доведат до увеличаване на риска за населението или по друг начин да доведат от увеличаването на неблагоприятните последиствия, следва да бъдат проучени задълбочено.

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

МЕРКИ ЗА АВАРИЙНО ПЛАНИРАНЕ ПО СМИСЪЛА НА ЧЛЕН 8

1. Всички аварийни планове, както вътрешните, така и външните, следва да бъдат координирани с цел гарантиране на предприемането на всеобхватни и ефективни мерки за реагиране в случаи на промишлени аварии.

2. Аварийните планове следва да включват и действията, необходими за ограничаването на мащаба на аварийните ситуации и предотвратяването или минимизирането на трансграничните въздействия. Те следва да включват разпоредби относно оповестяването на населението и когато това е приложимо – мерки за евакуация, както и други предпазни или спасителни и здравни мероприятия.

3. Аварийните планове следва да предоставят на персонала на предприятието, населението, което може да бъде засегнато и органите, провеждащи аварийно-спасителни мероприятия подробности относно подходящите технически и организационни мерки за реагиране при възникването на промишлена авария, която е възможно да има трансгранични въздействия и за предотвратяване и минимизиране на въздействията върху хората и околната среда както в предприятието, така и извън него.

4. Примерни въпроси, които следва да бъдат засегнати във вътрешните аварийни планове:

- (а) Организационни функции и отговорности на персонала на предприятието при възникване на аварийни ситуации;
- (б) Описание на действията, които следва да бъдат предприети в случай на промишлена авария или на сериозна заплаха от възникването на такава, с цел контролиране на условията или събитията или подробности къде може да бъде намерено такова описание;
- (в) Описание на наличното оборудването и ресурси;
- (г) Разпоредби за ранно оповестяване на промишлените аварии на обществените органи, отговорни за провеждането на аварийно-спасителни работи извън предприятието в случай на авария, включително и вида на информацията, която следва да бъде включена при първоначалното оповестяване и разпоредби за предоставяне на по-подробна информация, когато тя стане налична;
- (д) Организиране на обучение на персонала във връзка със задълженията, които се очаква да бъдат изпълнени от него.

5. Примерни въпроси, които биха могли да бъдат засегнати във външните аварийни планове::

- (а) Организационни функции и отговорности при възникване на аварийни ситуации, включително и това как е постигната съчетаването с вътрешните аварийни планове;
- (б) Методите и процедурите, които трябва да бъдат следвани от персонала за спешна и медицинска помощ;
- (в) Методи за бързо определяне на засегнатия район;

(г) Разпоредби, гарантиращи, че засегнатите или застрашени Страни ще бъдат уведомени незабавно за промишлената авария и че след възникване на аварията връзката ще бъде поддържана;

(д) Определяне на ресурсите, необходими за прилагането на плана и разпоредби, осигуряващи координацията при извършването на аварийно-спасителни действия;

(е) Разпоредби относно предоставянето на информация на обществеността, включително, когато това е подходящо – разпоредби относно допълването и повтарянето на информацията, предоставена на обществеността по реда на Член 9;

(ж) Разпоредби за обучение и тренировка.

б. Аварийните планове може да включват мерките за: третиране; събиране; почистване; съхраняване; отстраняване и безопасно обезвреждане на опасните вещества и замърсения материал, както и описание на предвидените възстановителни дейности;

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII
ИНФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА ПО СМИСЪЛА НА ЧЛЕН 9

1. Името и адреса на компанията, където се извършват дейностите с опасни вещества и длъжност на лицето, предоставящо информацията;
2. Кратко нетехническо описание на дейностите с опасните вещества и рисковете, свързани с тях;
3. Общозвестни или генерични имена или основните категории на опасност на веществата и препаратите, с които се извършват дейностите, както и кратко описание на техните физични и химични свойства при нормални условия на експлоатация или при предвидими аварийни ситуации.;
4. Обща информация, получена от оценката на въздействието върху околната среда, ако тя е налична и е от значение;
5. Кратко описание за характера на възможните промишлени аварии, включително за потенциалното им въздействие върху населението и околната среда;
6. Адекватна информация за начините на оповестяване, алармиране и информирание на населението в случай на възникване на промишлена авария.;
7. Адекватна информация за препоръчителните действия и поведение на засегнатото население в случаи на възникване на промишлена авария;
8. Адекватна информация относно разпоредбите по отношение на дейностите с опасни вещества, включително и връзката със службите, отговорни за провеждане на аварийни мероприятия, с цел реагиране при промишлени аварии и намаляване на мащаба им и ограничаване на техните въздействия;
9. Обща информация за външния аварийен план, изготвен от службите, отговорни за провеждане на аварийни мероприятия, разработен по начин, обхващащ всички неблагоприятни въздействия извън предприятието, включително и трансграничните въздействия от промишлените аварии;
10. Обща информация относно специалните изисквания и условия, на които са обект дейностите с опасни вещества в съответствие със съответното национално законодателство и/или административни разпоредби, включително и разрешителни или лицензиращи режими;
11. Подробности относно това къде може да бъде получена допълнителна информация.

ПРИЛОЖЕНИЕ IX
СИСТЕМИ ЗА УВЕДОМЯВАНЕ ПРИ ПРОМИШЛЕНИ АВАРИИ ПО
СМИСЪЛА НА ЧЛЕН 10

1. Системите за уведомяване при промишлени аварии следва да осигуряват възможно най-бързото предаване на информация и прогнози в съответствие с предварително определените кодове, като се използват съвместими системи за предаване и обработка на данни, за бързо предупреждаване и реакция, и за мерките за ограничаване и ликвидиране на последствията от трансграничните въздействия, като се вземат предвид различните нужди на различните нива.

2. Уведомлението за промишлена авария трябва да съдържа следната информация:

- (а) вида и мащаба на промишлената авария, участващите опасни вещества (ако са известни) и сериозността на възможните въздействия;
- (б) Моментата на възникване и точното местоположение на аварията;
- (в) Друга подобна налична информация, ако е необходима, за ефикасното реагиране в случай на промишлена авария.

3. Уведомлението за промишлена авария следва да бъде допълвано на подходящи интервали или винаги, когато това се изисква, от съответната информация относно развитието на ситуацията по отношение на трансграничните въздействия.

4. Следва да бъдат предприемани редовни проверки и прегледи на ефективността на системите за уведомяване при промишлена авария, включително и редовно обучение на ангажирания персонал. Когато е подходящо, такива проверки, прегледи и обучение следва да бъдат извършвани съвместно.

ПРИЛОЖЕНИЕ X

ВЗАИМОПОМОЩ ПО СМИСЪЛА НА ЧЛЕН 12

1. Общото ръководство, контрол, координация и надзор на помощта е отговорност на Страната, пожелала помощта. Персоналът, ангажиран в дейността по предоставянето на помощта, следва да действа в съответствие със съответните закони на Страната, пожелала помощта. Съответните органи на Страната, пожелала помощта следва да си сътрудничат с органите, определени по реда на Член 17 от подпомагащата Страна, като са задължени да извършват непосредствен оперативен надзор на персонала и оборудването, предоставено от подпомагащата Страна.

2. Страната, пожелала помощта следва да предоставя, доколкото има капацитет за това, съоръжения и услуги на място с цел правилното и ефективно ръководене на помощта и да гарантира защитата на персонала, оборудването и материалите, доставени на нейна територия от или от името на подпомагащата Страна с цел предоставяне на помощ.

3. Освен ако заинтересованите Страни не са се споразумели за друго, помощта следва да бъде предоставяна за сметка на Страната, пожелала помощта. Подпомагащата Страна може по всяко време да се откаже от правото си на пълно или частично възстановяване на разходите.

4. Страната, пожелала помощта следва да положи максимални усилия за да предложи на подпомагащата Страна и на лицата, действащи от нейно име, всички привилегии, имунитети или съоръжения, необходими за експедитивното изпълнение на техните функции по предоставянето на помощта. Страната, пожелала помощта не трябва да прилага горепосочените правила за своите граждани или постоянно пребиваващи лица или да им предоставя горепосочените привилегии и имунитети.

5. При поискване от Страната, пожелала помощта или подпомагащата Страна, всяка Страна следва да положи всички усилия, за да улесни транзитното преминаване през своята територия на надлежно нотифицирания персонал, оборудване и имущество, използвано във връзка с предоставянето на помощта от и до Страната, пожелала помощта.

6. Страната, пожелала помощта следва да улеснява влизането, престоя и напускането на нейната територия на надлежно нотифицирания персонал, оборудване и имущество, използвано във връзка с предоставянето на помощта.

7. С оглед на действията, които представляват пряк резултат от предоставяната помощ, в случай на смърт или нараняване на лица, увреждане или загуба на имущество или увреждане на околната среда, причинено на нейната територия в хода на оказването на исканото съдействие, Страната, пожелала помощта е длъжна да осигури безопасността на подпомагащата Страна или на лицата, действащи от нейно име и да ги обезщети за причинена смърт или нараняване и за загуба или увреждане на оборудване или друго имущество, използвано във връзка с предоставянето на помощта. Страната, пожелала помощта е отговорна и по искове, предявени от трети лица срещу подпомагащата Страна или срещу лицата, действащи от нейно име.

8. Заинтересованите Страни следва тясно да си сътрудничат с оглед улесняване на решаването на правните процедури и искове, които може да бъдат предявени във връзка с предоставянето на помощта.

9. Всяка Страна може да поиска помощ, свързана с лечение или временно настаняване на територията на другата Страна на лица, участвали в аварията.

10. Засегнатата Страна и Страната, пожелала помощта могат по всяко време, след съответни консултации и чрез уведомление, да поискат прекратяване на получаваната или предоставяната по реда на настоящата Конвенция помощ. След като бъде отправено такова искане, заинтересованите Страни следва да се консултират взаимно с оглед на постигане на необходимите споразумения с цел уточняването на подходящ начин на прекратяване на помощта.

ПРИЛОЖЕНИЕ XI

ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ ПО СМИСЪЛА НА ЧЛЕН 15

Информацията следва да съдържа следните елементи, които могат да бъдат предмет и на многостранно или двустранно сътрудничество:

- (а) Законодателни и административни мерки, политики, цели и приоритети за предотвратяване, подготовка и реагиране в случай на промишлени аварии, научни дейности и технически мерки за намаляване на риска от промишлени аварии от дейности с опасни вещества, включително и ограничаване на трансграничните въздействия;
- (б) Мерки и аварийни планове на подходящото ниво, които засягат други Страни;
- (в) Програми за мониторинг, планиране, изследвания и развитие, включително тяхното прилагане и наблюдение;
- (г) Мерки, предприемани с оглед на предотвратяването, подготовката и реагирането в случай на промишлени аварии;
- (д) Опит, свързан с промишлени аварии и сътрудничество във връзка с реагирането при промишлени аварии с трансгранични въздействия;
- (е) Разработване и прилагане на най-добрите налични технологии за подобряване на опазването на околната среда и безопасността;
- (ж) Подготовка за действие и реагиране при аварийни ситуации;
- (з) Използвани методи за прогнозиране на рисковете, включително и критерии за мониторинга и оценката на трансграничните въздействия.

ПРИЛОЖЕНИЕ XII

ЗАДАЧИ ПРЕД ВЗАИМОПОМОЩТА ПО СМИСЪЛА НА ЧЛЕН 18, ПАРАГРАФ 4

1. Събиране и разпространяване на информация, и данни

- (а) Създаване и експлоатиране на система за уведомяване при промишлени аварии, чрез която може да се предоставя информация за промишлените аварии и за експертите, с цел ангажирането на последните колкото е възможно по-бързо при предоставянето на помощта;
- (б) Създаване и експлоатиране на база данни за приемането, обработването и разпространяването на необходимата информация относно промишлените аварии, включително въздействията от тях, прилаганите мерки и тяхната ефективност;
- (в) Разработване и поддържане на списък на опасните вещества, включително информация за опасните им свойства и начини за действие с тях в случай на промишлена авария;
- (г) Създаване и поддържане на регистър на експертите, които предоставят консултантска и друг вид помощ с оглед предотвратяването, подготовката и реагирането при промишлени аварии, включително и относно мерките по възстановяването;
- (д) Поддържане на списък на дейностите с опасни вещества;
- (е) Разработването и поддържането на списък на опасните вещества, попадащи в обхвата на разпоредбите на Приложение I, Част I.

2. Изследвания, обучение и методологии

- (а) Разработване и предоставяне на модели, основани на опита от промишлени аварии и сценарии за мерките за предотвратяване, подготовка и реагиране;
- (б) Подпомагане на образованието и обучението, организиране на международни симпозиуми и насърчаване на сътрудничеството във връзка с научно-развойната дейност.

3. Техническа помощ

- (а) Изпълнение на съвещателни функции, предназначени за укрепване на капацитета за прилагане на мерки за предотвратяване, подготовка и реагиране;
- (б) При поискване от някоя Страна – предприемане на инспекции на дейностите ѝ с опасни вещества и осигуряване на помощ при организирането на нейните национални инспекции в съответствие с изискванията на настоящата Конвенция.

4. Помощ при непредвидени ситуации

При поискване от някоя Страна – предоставяне на помощ чрез *inter alia*, изпращане на експерти до предприятието, където е възникнала промишлена

авария за предоставяне на консултантска или друг вид помощ за реагиране при възникване на промишлена авария.

ПРИЛОЖЕНИЕ XIII

АРБИТРАЖ

1. Страната-ищец (страните ищци) ще уведоми (уведомят) секретариата за това, че Страните са се споразумели да изпратят своя спор за разрешаване пред арбитраж съгласно Член 21, параграф 2 от настоящата Конвенция. Уведомлението следва да показва предмета на спора, подлежащ на арбитраж и в частност да включва Членовете от настоящата Конвенция, тълкуването или прилагането, на които е предмет на спора. Секретариатът предава така получената информация на всички Страни по тази Конвенция.

2. Арбитражният съд се състои от трима членове. Всяка от страните в спора – Страната или Страните-ищци и другата Страна или Страни, определят свой арбитър и така избраните арбитри се споразумяват за третия арбитър, който ще председателства арбитража. Последният не трябва да бъде гражданин, на която и да е от страните по спора, нито пък постоянно му местоживеене да бъде на територията на някоя от тези страни или да е нает на работа от тях, или да се е занимавал със случая, в качеството на какъвто и да е.

3. Ако председателят на арбитражния съд не бъде определен в рамките на два месеца след назначаването на втория арбитър, Изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа, при поискване от която и да е от страните по спора, го определя в срок до два месеца.

4. Ако една от страните по спора не назначи свой арбитър в срок до два месеца след получаване на искането, другата страна може да информира Изпълнителния секретар на Икономическата организация за Европа, който определя председателя на арбитражния съд в срок до два месеца. След назначаването си, председателят на арбитражния съд изисква от страната, която все още не е назначила арбитър, да направи това в срок до два месеца. След този период той уведомява Изпълнителния секретар на Икономическата организация за Европа, който извършва това назначение в срок до два месеца.

5. Арбитражният съд произнася своето решение в съответствие с международното право и в съответствие с разпоредбите на тази Конвенция.

6. Всеки арбитражен съд, съставен съгласно разпоредбите на това Приложение, приема свои процедурни правила.

7. Решенията на арбитражния съд, както по процедурни въпроси, така и по въпроси по същество се вземат с мнозинство.

8. Арбитражният съд може да предприеме всякакви подходящи мерки с цел да установи факти по спора.

9. Страните по спора следва да подпомагат дейността на арбитражния съд и по-специално, използвайки всички средства, с които разполагат, следва да:

(а) Предоставят на арбитражния съд всички документи, средства и информация, отнасящи се до спора;

(б) Дават възможност на арбитражния съд когато това е необходимо, да призовава свидетели или експерти и да получава показания от тях,.

10. Страните и експертите следва да запазят в тайна всяка конфиденциална информация, получена по време на тяхната работа в арбитражния съд.

11. При поискване на някоя от страните, арбитражният съд може да препоръча временни предпазни мерки.

12. Ако някоя от страните по спора не се яви пред арбитражния съд или не представи своя случай, другата страна може да поиска от арбитражния съд да продължи процедурните си действия и да постанови решението си. Отсъствието на страна или непредставянето на случая не спира процедурните действия.

13. Арбитражният съд може да изслуша и разреши постановяването на процедура по насрещни иски, произтичащи пряко от предмета на спора.

14. Освен ако арбитражният съд не определи друго поради специални обстоятелства по делото, разходите на арбитражния съд, включително възнагражденията на неговите членове, се поемат поравно от страните по спора. Арбитражният съд води отчет на всичките си разходи и подготвя окончателен отчет в тази връзка до страните по спора.

15. Всяка Страна по тази Конвенция, имаща правен интерес по предмета на спора и която може да бъде засегната от арбитражното решение по случая, може да вземе участие в процедурата със съгласието на арбитражния съд.

16. Арбитражният съд трябва да излезе с решение в рамките на пет месеца от датата на сформирването си, освен ако не намери за наложително да удължи срока до период, не по-дълъг от пет месеца.

17. Решението на арбитражния съд трябва да се съпровожда от мотиви към него, разясняваща причините за вземането на такова решение. Решението следва да бъде окончателно и задължително за страните по спора. Решението следва да бъде предадено от арбитражния съд на страните по спора и секретариата. Секретариатът предава получената информация на всички Страни по Конвенцията.

18. Всеки спор, който може да възникне между страните относно тълкуването или изпълнението на решението, може да бъде изложен от всяка от страните пред арбитражния съд, който го е издал, или ако той не може да бъде свикан, пред друг арбитражен съд, създаден за тази цел по същия начин, както и първия.